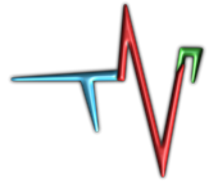

Πανεπιστήμιο Πατρών
Σχολή Επιστημών Αποκατάστασης της Υγείας
Τμήμα Νοσηλευτικής

Στρατηγική Έρευνας

Επιτροπή Ερευνητικού Σχεδιασμού:

Π. Κιέκκας

Ν. Μπακάλης

Ν. Στεφανόπουλος

Πάτρα 2022

Περιεχόμενα

1. Υφιστάμενη Κατάσταση	3
1.1. Υποδομές και Ανθρώπινο Δυναμικό.....	3
1.2. Αποτύπωση Ερευνητικού Έργου	3
1.3. Γνωστικά Αντικείμενα Ερευνητικής Δραστηριότητας	3
2. Στρατηγική Έρευνας	4
2.1. Στρατηγικοί Στόχοι.....	4
2.1.1. Ενίσχυση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας.....	4
2.1.2. Υλοποίηση ερευνητικών έργων.....	4
2.1.3. Διεθνοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας	4
2.1.4. Διάχυση και Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων.....	4
2.1.5. Ενίσχυση αριστείας στην έρευνα.....	4
2.2. Δράσεις για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων.....	4
2.2.1. Ενίσχυση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας.....	4
2.2.2. Υλοποίηση ερευνητικών έργων.....	5
2.2.3. Διεθνοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας	5
2.2.4. Διάχυση και Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων.....	5
2.2.5. Ενίσχυση αριστείας στην έρευνα.....	6
3. Ερευνητική Δεοντολογία	6
3.1. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας Πανεπιστημίου Πατρών	6
3.1. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας Τμήματος Νοσηλευτικής	7

1. Υφιστάμενη Κατάσταση

1.1. Υποδομές και Ανθρώπινο Δυναμικό

Το Τμήμα έχει αναπτύξει αξιοσημείωτη ερευνητική δραστηριότητα σε γνωστικά αντικείμενα συναφή με το επιστημονικό πεδίο της Νοσηλευτικής.

Στην ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος συμβάλλουν:

- μέλη ΔΕΠ,
- επιστημονικοί συνεργάτες – έκτακτο προσωπικό,
- μεταπτυχιακοί φοιτητές,
- υποψήφιοι διδάκτορες.

και αυτή υποστηρίζεται από:

1. Δύο θεσμοθετημένα εργαστήρια:
 - Εργαστήριο Μεθοδολογίας Έρευνας
 - Εργαστήριο Προσομοίωσης Φροντίδας Ασθενή.
2. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.
3. Το Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.
4. Χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα.

1.2. Αποτύπωση Ερευνητικού Έργου

Το ερευνητικό Έργο αποτυπώνεται με:

1. δημοσιεύσεις σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά περιοδικά με κριτές,
2. συλλογικούς τόμους,
3. ανακοινώσεις (προφορικές ή αναρτημένες) σε διεθνή και ελληνικά επιστημονικά συνέδρια με κριτές,
4. υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων χρηματοδοτούμενων από εθνικούς πόρους.

Η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος είναι αλληλένδετη με την εκπαιδευτική αποστολή του. Το Τμήμα υποστηρίζει τη διαρκή προσαρμογή του περιεχομένου των διδασκόμενων μαθημάτων με βάση τις νέες επιστημονικές εξελίξεις στα πεδία που θεραπεύει το Τμήμα.

1.3. Γνωστικά Αντικείμενα Ερευνητικής Δραστηριότητας

Η ερευνητική πολιτική του τμήματος εστιάζει στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύουν τα μέλη ΔΕΠ του:

1. Βασική Νοσηλευτική
2. Παθολογική Νοσηλευτική
3. Περιεγχειρητική Νοσηλευτική

4. Παιδιατρική Νοσηλευτική
5. Κοινωνική Νοσηλευτική και Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας
6. Νοσηλευτική Μονάδας Εντατικής Θεραπείας
7. Νοσηλευτική Λοιμώξεων
8. Πληροφορική της Υγείας
9. Νοσηλευτική Εκπαίδευση

2. Στρατηγική Έρευνας

2.1. Στρατηγικοί Στόχοι

2.1.1. Ενίσχυση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας

Παραγωγή επιστημονικής γνώσης στα υπάρχοντα γνωστικά αντικείμενα, αλλά και σε νέα πεδία αιχμής της Νοσηλευτικής Επιστήμης, με αύξηση του αριθμού των δημοσιεύσεων σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές.

2.1.2. Υλοποίηση ερευνητικών έργων

Συμμετοχή εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος ή ερευνητικών ομάδων σε εθνικά διεθνή ερευνητικά προγράμματα, ως επικεφαλής ή απλοί εταίροι.

2.1.3. Διεθνοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας

Ενίσχυση της κινητικότητας των μελών ΔΕΠ και των φοιτητών του Τμήματος, ανάπτυξη δικτύου διεθνών συνεργασιών.

2.1.4. Διάχυση και Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

Ενίσχυση και προβολή της ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος, αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων.

2.1.5. Ενίσχυση αριστείας στην έρευνα

Η προώθηση της ερευνητικής αριστείας των υποψηφίων διδασκόντων του Τμήματος αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα.

2.2. Δράσεις για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων.

2.2.1. Ενίσχυση της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας

1. Υψηλές προδιαγραφές, βάσει διεθνών προτύπων, για τον σχεδιασμό, εκπόνηση και συγγραφή των διδακτορικών διατριβών.
2. Αναβάθμιση της ποιότητας των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και ενθάρρυνση των μεταπτυχιακών φοιτητών για συναφείς δημοσιεύσεις.

3. Προώθηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά αναγνωρισμένου κύρους με κριτές.

4. Αναλυτική ενημέρωση των νέων μελών ΔΕΠ για το πρόγραμμα Ερευνητικής Ενίσχυσης Εκκίνησης για νεοδιοριζόμενα μέλη ΔΕΠ του Πανεπιστημίου Πατρών (ΠΠ) για χρονικό ορίζοντα 3 ετών, με έναρξη χρηματοδότησης από την ημερομηνία της ορκωμοσίας με βάση την έγκαιρη υποβολή συνοπτικού σχεδίου έρευνας χωρίς διαδικασία εξωτερικής κρίσης και με πρόβλεψη για ευελιξία στην οικονομική διαχείριση του προγράμματος.

2.2.2. Υλοποίηση ερευνητικών έργων

1. Υποβολή προτάσεων σε εθνικές και διεθνείς προσκλήσεις ανταγωνιστικών ερευνητικών έργων.

2. Ανάπτυξη συνεργασιών με Τμήματα συναφούς γνωστικού αντικείμενου του ΠΠ, άλλων πανεπιστημίων της Ελλάδας ή του εξωτερικού, και συμμετοχή σε συνεργατικές ερευνητικές συμπράξεις.

3. Υποβολή προτάσεων στο Πρόγραμμα «Καραθεοδωρής» του ΠΠ με χρηματοδότηση διεκδικούμενη μόνο από μέλη ΔΕΠ που υπάγονται σε Τμήματα του πρώην ΤΕΙ.

4. Ορισμός ενός μέλους ΔΕΠ, το οποίο θα είναι σε άμεση επαφή με τον ΕΛΚΕ και θα ενημερώνει τη Συνέλευση του Τμήματος σχετικά με τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και τις προσφερόμενες υπηρεσίες από τον ΕΛΚΕ σχετικά με τη διαδικασία υποβολής ερευνητικών προτάσεων, τους στόχους και τον επιχειρησιακό σχεδιασμό.

2.2.3. Διεθνοποίηση της ερευνητικής δραστηριότητας

1. Αύξηση του αριθμού των εισερχομένων και εξερχόμενων φοιτητών και διδασκόντων με Erasmus+, ανάπτυξη συνεπιβλέψεων διδακτορικών διατριβών με πανεπιστήμια του εξωτερικού και ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών, οι οποίες θα περιλαμβάνουν, μεταξύ των άλλων, ανταλλαγές και επισκέψεις μελών ΔΕΠ και φοιτητών των Ιδρυμάτων.

2. Δημόσια πληροφόρηση με πλήρως ενημερωμένη ιστοσελίδα στην αγγλική γλώσσα.

2.2.4. Διάχυση και Αξιοποίηση Ερευνητικών Αποτελεσμάτων

1. Δημιουργία διαδικτυακής βάσης δεδομένων, προσβάσιμης από την κεντρική ιστοσελίδα του Τμήματος, όπου θα αναρτώνται οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες και οι διδακτορικές διατριβές του Τμήματος, και θα υπάρχουν σύνδεσμοι ανά γνωστικό αντικείμενο προς τα πλήρη κείμενα των επιστημονικών δημοσιεύσεων στις ιστοσελίδες των αντίστοιχων διεθνών επιστημονικών βάσεων δεδομένων.

2. Τακτική διοργάνωση ημερίδων.

2.2.5. Ενίσχυση αριστείας στην έρευνα

1. Με απόφαση της Συγκλήτου του ΠΠ έχει θεσμοθετηθεί βραβείο εξαιρετης δημοσίευσης σε ετήσια βάση, ώστε να αναγνωρίζεται και να επιβραβεύεται η εξαιρετική ερευνητική προσπάθεια που πραγματοποιείται στο ΠΠ.
2. Το Τμήμα θα θεσμοθετήσει βραβείο διάκρισης καλύτερης διδακτορικής διατριβής ανά τριετία και βραβείο διάκρισης καλύτερης επιστημονικής δημοσίευσης με κύριο συγγραφέα υποψήφιο διδάκτορα.

3. Ερευνητική Δεοντολογία

3.1. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας Πανεπιστημίου Πατρών

Στο ΠΠ έχει συσταθεί και λειτουργεί Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (ΕΗΔΕ), με σκοπό να παρέχει εγγύηση αξιοπιστίας των ερευνητικών έργων που διεξάγονται στο Ίδρυμα σε ηθικό και δεοντολογικό επίπεδο. Η ΕΗΔΕ ελέγχει αν ένα ερευνητικό έργο διενεργείται με σεβασμό στην αξία των ανθρώπινων όντων, στην αυτονομία των προσώπων που συμμετέχουν, στην ιδιωτική ζωή και τα προσωπικά τους δεδομένα, καθώς και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Είναι απαραίτητη η χορήγηση της σχετικής έγκρισης από την ΕΗΔΕ προκειμένου να ξεκινήσει η υλοποίηση ενός ερευνητικού έργου, μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή διδακτορικής διατριβής. Προκειμένου να χορηγηθεί έγκριση για την έναρξη της εκπόνησης, η ΕΗΔΕ διαπιστώνει αν το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο δεν αντιβαίνει στην κείμενη νομοθεσία και κατά πόσον συνάδει με γενικά παραδεκτούς κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας και ερευνητικής ακεραιότητας ως προς το περιεχόμενο και τη μεθοδολογία διεξαγωγής του.

Η εξέταση ερευνητικών έργων τα οποία, κατά δήλωση του επιστημονικού υπεύθυνου και μετά από τη συμπλήρωση σχετικού εντύπου, περιλαμβάνουν έρευνα στον άνθρωπο, σε υλικό που προέρχεται από άνθρωπο (πχ. γενετικό υλικό, κύτταρα, ιστοί και προσωπικά δεδομένα) σε ζώα ή στο περιβάλλον, φυσικό και πολιτιστικό, υποβάλλονται υποχρεωτικά με πρόσθετα δικαιολογητικά για συμπληρωματική έγκριση στην ΕΗΔΕ. Όσοι διενεργούν έρευνα σε ανθρώπους πρέπει να είναι ενήμεροι για τις αρχές ηθικής και τους ειδικότερους κανόνες δεοντολογίας που διέπουν το αντικείμενό τους. Οι ερευνητές του ΠΠ δεσμεύονται από τις οικουμενικά αναγνωρισμένες αρχές του σεβασμού των θεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων, της προσωπικότητας, της ισότητας, της προστασίας της δημόσιας υγείας, της προστασίας του παιδιού και των ευάλωτων ομάδων. Ειδικά, κάθε έρευνα που περιλαμβάνει ανθρώπους πρέπει να διεξάγεται σύμφωνα με τις

θεμελιώδεις αρχές της αυτονομίας των προσώπων, της ωφέλειας, της μη βλάβης και της δικαιοσύνης και να διέπεται από τις διεθνείς συμβάσεις και διακηρύξεις (πχ. την Οικουμενική Διακήρυξη της UNESCO για τη Βιοηθική και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, τη Σύμβαση του Οβιέδο, τη Διακήρυξη της UNESCO για το Ανθρώπινο Γονιδίωμα) καθώς και από την εθνική νομοθεσία και το Σύνταγμα της Ελλάδας.

Οι ερευνητές πρέπει να έχουν ως πρώτιστο μέλημα την προστασία της ιδιωτικότητας και των δεδομένων των προσώπων και να συμμορφώνονται προς τις επιταγές του νομοθετικού πλαισίου περί προσωπικών δεδομένων, ιδίως προς τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και τη συναφή νομοθεσία τόσο της Ελλάδας όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και προς τις αποφάσεις και οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Οι ερευνητές οφείλουν να προστατεύουν την ιδιωτική ζωή των ατόμων που συμμετέχουν στην έρευνα κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων τους. Οι εκτελούντες την επεξεργασία οφείλουν να επεξεργάζονται τα προσωπικά δεδομένα αποκλειστικά για τους σκοπούς που έχουν οριστεί και με τα μέσα επεξεργασίας που καθορίζει ο Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων του ΠΠ. Οποιαδήποτε άλλη επεξεργασία των δεδομένων για άλλους σκοπούς, ακόμη και παρεμφερείς, δεν επιτρέπεται.

Η ΕΗΔΕ αναλαμβάνει επιπλέον πρωτοβουλίες με σκοπό την επιμόρφωση σε θέματα ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας που απευθύνονται στο επιστημονικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό και τους φοιτητές του ΠΠ.

3.1. Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας Τμήματος Νοσηλευτικής

Επιπρόσθετα σε επίπεδο ακαδημαϊκής Μονάδας στο Τμήμα Νοσηλευτικής έχει θεσμοθετηθεί Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας, με σκοπό την πιο στοχευμένη εξέταση ηθικών και δεοντολογικών ζητημάτων που ανακύπτουν στο τμήμα, σημαντικό μέρος των οποίων εμπίπτει στην ερευνητική δραστηριότητα. Η επιτροπή παρέχει κατευθυντήριες οδηγίες προκειμένου να τηρούνται ανά περίπτωση οι ηθικές και δεοντολογικές αρχές που διέπουν τον χώρο της έρευνας. Επίσης, η γνωμοδότηση της συγκεκριμένης επιτροπής διευκολύνει την υποβολή των προτάσεων προς την ΕΗΔΕ του ΠΠ, καθώς μπορεί να επισημαίνει έγκαιρα προβληματικές πτυχές των ερευνητικών πρωτόκολλων σε επίπεδο ηθικής και δεοντολογίας, προκειμένου να πραγματοποιούνται οι απαραίτητες τροποποιήσεις. Επιπλέον, για μελέτες που δεν είναι απαραίτητο να υποβάλλονται προς την ΕΗΔΕ, όπως για παράδειγμα στο πλαίσιο εργασιών από προπτυχιακούς φοιτητές ή διπλωματικών εργασιών από μεταπτυχιακούς φοιτητές, η επιτροπή του τμήματος αναλαμβάνει τη σχετική εισήγηση και τη διακριτική εποπτεία των εν λόγω μελετών.

Τέλος, εξετάζει αιτήματα άλλων φορέων που ζητούν συνεργασία για τη διενέργεια έρευνας, όπως σε περιπτώσεις χορήγησης ερωτηματολογίων σε φοιτητές ή μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού του τμήματος.